

ŠALEŠKI IRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

16. oktober 1970 — Leto VI. 20 (126) — Cena 0.30 din. Poština plačana v gotovini

GOVOR PREDSEDNIKA OBČINSKE KONFERENCE SZDL, MILANA ŠTERBANA, NA PROSLAVI V RAVNAH

POVSOD USTVARIMO VZDUŠJE NAPREDKA

Na osrednji proslavi občinskega praznika v Ravnah je govoril predsednik občinske konference SZDL, Milan Šterban. Njegov govor v celoti objavljamo.

»Letošnje praznovanje občinskega praznika praznujemo v okviru proslav ob 25. letnici osvoboditve naše domovine.

Druga svetovna vojna je bila tudi za jugoslovanske narode velika preizkušnja, saj je zahtevala velikanske žrtve in trpljenje. Boj naših narodov za osvoboditev, ki je uspel po zaslugi Komunistične partije Jugoslavije, je bil pomemben prispevek h končni zmagi nad fašizmom. Jugoslovanski narodi so bili v prvih vrstah neizprosnega boja proti fašističnim okupatorjem in domačim izdajalcem.

Zmaga nad fašizmom je pokazala, da se lahko miroljubne sile v svetu, če se združijo in če jih vežejo enaki osnovni življenjski interesi, vselej učinkovito in uspešno postavijo po robu kakršnekoli nasilju. Pomembnost zmage nad fašizmom je tudi v tem, da so se

v boju razvile in okrepile sile miru, demokracije in socializma.

Milan Šterban

V razvoju nekega naroda 25-letno obdobje ne pomeni veliko, vendar se je v teh letih podoba Jugoslavije, kakor tudi naše občine, bistveno spremenila.

Velenjska občina je v povojni izgradnji dosegla velik napredek; iz nerazvitega, pretežno kmetijskega področja se je razvila v močno industrijsko občino. Že sam podatek, da imamo v občini še samo 10 odstotkov kmečkega prebivalstva, kaže, kakšne socialne in ekonomske premike smo doživeli v tem obdobju.

Hitro naraščanje zaposlenih in prebivalstva, saj se je število od leta 1955 do danes povečalo za en in pol krat, število prebivalstva pa se je od 1948. leta podvojilo, v samem Velenju pa povečalo kar za sedemkrat; je zahtevalo pospešeno gradnjo objektov družbenega standarda. Tako smo v obdobju po letu 1955 poprečno letno investirali v te objekte 1,5 milijarde starih dinarjev.

Po letu 1963, torej v času gospodarske in družbene reforme, pa je ta gradnja občutno zaostala, a vseeno smo s skupnimi napori in prizadevanji naših delovnih ljudi zgradili precej skupnih objektov.

Zaradi izredno hitrega razvoja naše občine v zadnjih letih, nismo mogli zadovoljevati vseh potreb družbenega standarda samo s proračunskimi sredstvi ali z rednimi viri, ki jih za te namene lahko odstopijo gospodarske organizacije; ampak smo bili prisiljeni iskati nove vire dohodkov.

Občani vse bolj prihajajo do spoznanja, da je mogoče večje probleme rešiti le s

(Nadaljevanje na 5. strani)

MIKA ŠPILJAK V VELENJU

V soboto, 3. oktobra je obiskal Velenje predsednik Zbora narodov zvezne skupščine, Mika Špiljak. Najprej je obiskal predsednika občinske skupščine Nestla Zganka, zatem pa se je mu dill v rudarskem šolskem centru, termoelektrani in v TGO Gorenje, ogledal pa si je tudi mestno središče.

Najprej so ga predstavniki Nestl Zgank in predstavniki občinskih vodstev družbeno političnih organizacij seznanili z dosedanjim rastjo Velenja in Šaleške doline ter z načrti za nadaljnji razvoj. Mika Špiljak, predsednik Zbora narodov zvezne skupščine, je namreč povedal, da je vseskozi doslej spremljal razvoj Velenja. Bil je navdušen nad dosedanjim razvojem, zato ga je še posebej zanimalo, kakšno je Velenje v letu 1970, kakšen je položaj gospodarstva, kakšni so načrti za nadaljnji razvoj in kako gledajo v Velenju na probleme, s katerimi se srečujejo v Jugoslaviji.

V pomenku s predstavniki občinske skupščine in občinskih vodstev družbeno političnih organizacij je Mika Špiljak posebej zanimalo, kako je z uslužnostno obrtjo, trgovino in stanovanjsko izgradnjo v Velenju. Med drugim je dejal,

da je kupna moč prebivalcev Šaleške doline precej velika in da bi bilo spričo tega kakršnokoli zapiranje trgovine v občinske meje škodljivo. Odprtost meja je nujnost, nove trgovine pa naj odpirajo najbolj sposobni. Menil je tudi, da je prav, da v Velenju oz. sploh v Šaleški dolini pospešujejo zasebno stanovanjsko izgradnjo. »Prav zdaj vodimo polemiko o tem, ali so stanovanja potrošno blago, ali niso«, je med drugim omenil Mika Špiljak. »Skrb za stanovanje ni in ne more biti samo skrb družbe, kot še vse pogosto prevladuje mnenje, pač pa mora postati skrb vsakega posameznika, družba pa mu mora pomagati. Prišli bomo do tega, da bo postalo stanovanje potrošno blago. Vsi skupaj pa bomo morali potem skrbeti, da bomo ohranili urbanistični izgled krajev in mest.«

Zanimiva je bila tudi razprava okrog pospeševanja zasebne obrti. Zasebni sektor obrti je potreben, skrbeti moramo tudi za opravljanje uslug. »Trebja je podpirati zasebno iniciativo«, je dejal Mika Špiljak, »seveda v okviru dogovorjenih norm, za izvajanje le-teh pa naj potem skrbijo davčna regulativa, davčni si-

stem, in inšpekcijske službe. Politiko razvoja obrti pa morajo voditi občine same.« Predsednik Zbora narodov zvezne skupščine Mika Špiljak je ob tem tudi poudaril, da je treba voditi dovolj širokogrudno politiko pri odpiranju novih uslužnostnih delavnic, biti pa je treba dosleden pri izvajanju davčne in druge politike.

Ob koncu obiska pri predsedniku Nestlu Zganku je visoki gost dejal, da so napovedi za razvoj Velenja do leta 1975 naravnost fantastične in da čakajo vse odgovorne dejavnike v občini dokaj odgovorne naloge; prepričan je, da bodo predvidevanja tudi uresničili.

DARILO ZA MIKA ŠPILJKA V RSC

Po ogledu mestnega središča Velenja je Mika Špiljak obiskal rudarski šolski center. Tam ga je direktor Ivo Jamnikar seznanil s predvidevanji za nadaljnji razvoj RSC in s koncepti šolanja in izobraževanja v tem zavodu. Mika Špiljak je zanimala podrobna organizacija šole. Potem, ko je izrazil zadovoljstvo, da se je RSC razvil v smeri, da vzgojo neposredno povezujejo z usposabljanjem za redno proizvodno delo, se je Mika Špiljak zanimal, če skuša kdo v Jugoslaviji velenjski RSC tudi posnemati. Pred odhodom so v RSC Velenje izročili visokemu gostu simbolično darilo - rudarsko kladivo in svetilko, Mika Špiljak pa je v knjigo častnih gostov zapisal, da se je tokrat seznanil z zanimivim konceptom šolanja novih kadrov, ki ga doslej še ni nikjer zasledil.

(Nadaljevanje na 4. strani)

SLAVJE V RAVNAH

Novo šolsko poslopje v Ravnah

Med številnimi gosti na letošnji osrednji proslavi v Ravnah so bili Franc Leskošek, Luka, Tone Bole in matjaž narodnega heroja Bibe Roka

Preurejeno cesto in novo šolo v Ravnah je izročil namenu častni predsednik ZZB NOV Slovenije, Franc Leskošek — Luka.

Letošnji občinski praznik, 8. oktober, smo nadvse slovesno proslavili. Najprej je bila v Soštanju pri spomeniku talcev žalna komemoracija. Zatem pa se je dolga kolona ljudi namenila proti Ravnam, kjer je bila osrednja slovesnost. Vsi so

hoteli skupaj z Ravenčani proslaviti praznik občine Velenje.

Letošnji praznik pa je Ravenčanom prinesel tudi pomembni pridobitvi — asfaltirano cesto in novo šolo. Pri odcepu v Ravne je po uvodnih besedah Ivana Stropnika — simbolično odprl novo cesto Franc Leskošek — Luka. Nato pa je več kot sto avtomobilov prvič zapeljalo po novi cesti proti središču Raven, kjer je

bila uro kasneje osrednja prireditev.

Zborovanje v Ravnah je začel podpredsednik velenjske občinske skupščine — Drago Tratnik, ki je pozdravil blizu 2 tisoč navzočih, posebej pa še častnega predsednika ZZB NOV Slovenije Franca Leskoška — Luko in Toneta Boleta, predsednika gospodarskega

(Nadaljevanje na 8. strani)

LETOŠNJI KAJUHOVI NAGRAJENCI

Skupščina občine Velenje je že leta 1963 ustanovila Kajuhov sklad, da bi ob slavnostih vsakoletnega občinskega praznovanja nagrajevala najzaslužnejše družbene delavce in dajala priznanja najboljšim društvom ali organizacijam. Tako je Kajuhovo nagrado možno doseči za nesebično, prostovoljno, ustvarjalno, umetniško, strokovno in organizacijsko delo, ki ga posameznik opravlja in dosega takšne rezultate da so vzor drugim.

Na letošnji osrednji proslavi občinskega praznika v Ravnah je predsednik komisije za Kajuhovo nagrado, Drago Tražnik, izročil veliko družbeno priznanje novim Kajuhovim nagrajencem. Ta priznanja so letos dobili Saleški oktet prosvetnega društva Svoboda iz Šoštanja za dolgoletno uspešno sodelovanje, godba na pihala Zarja iz Šoštanja, Franjo Arlič za bogato, dolgoletno prostovoljno delo na kulturno prosvetnem in družbeno prosvetnem področju ter Ivo Gorogranec za neumorno dolgoletno prostovoljno delo v društvih, političnih organizacijah in predstavniških organih.

Godba na pihala »ZARJA« Šoštanj

Delavska godba »Zarja« je bila ustanovljena 1. maja 1925. leta. Ljudstvo je preživljalo takrat gospodarsko razgibano povojno obdobje, v katerem je delavstvo poskušalo najti svoj prostor. Povod za to je bil delavski praznik 1. maj. Ta ni smel več ostati brez kulturnega in političnega obeležja. Interes za godbo je bil izredno velik. Delavci so darovali enomesečni zaslužek za nakup instrumentov. Pet mesecev po tem, ko so pričeli z vajami, so že koncertirali. Če k temu prištejemo še to, da je bil njihov prvi nastop prav v počastitev delavskega praznika 1. maja

Treba je bilo hoditi na vaje, vaditi doma, sodelovati pri nastopih, imeti skrb za uniformo, instrumente, note. Odreči so se morali domačemu delu, družini, počitku in osebnemu ugodju. Namesto tega se podrežati redu in disciplini, stati v stroju ali korakati v paradi ob vsakem času in ob vsakem vremenu. Pri tem pa se je zgodilo, da je godba namesto priznanja prišla v zamero pri oblasti ali posamezni godbenik pri delodajalcu. Važno je, da je godba vzdržala, premagala vse ovire ter dosegla vedno boljše uspehe. V to nas pre-

ma. Poleg 192 priložnostnih nastopov na proslavah otvoritvenih svečanosti in na pogrebih. Oktet je imel 31 samostojnih koncertov, 1 nastop v radiu in 7 nastopov na revijah odraslih zborov, skupaj torej v desetih letih 230 nastopov. Vsak trenu-

vostjo že celih 10 let. Tudi v kulturi se podrežajo društvenemu redu in disciplini ter žrtvujejo svoje osebno ugodje, ne da bi imeli od tega materialne koristi. Nasprotno! Že nekajkrat se je zgodilo, da je kdo od pevcev, da ne bi izostal na vaji

Zveza komunistov sprejela v svoje vrste in z njim pridobila idejno čvrstega, v delu prekaljenega člana in poznejšega partijskega funkcionarja v osnovni organizaciji. V njem niso videli sposobnega političnega sodelavca le komunisti, temveč tudi delovno ljudstvo, ki ga je v letu 1970 izvolilo za predsednika svoje organizacije SZDL v Velenju.

Kljub obremenjenosti s poklicnim delom tajnika stanovanjske skupnosti Velenje, zadnjih 5 let pa direktorja stanovanjskega podjetja in kljub obilici političnega dela pa je vendarle tvegala čas tudi za delo v humanitarnih organizacijah. Rdeči križ je imel v njem zvestega sodelavca za zdravstveno in socialno delo. Končno ni mogoče mimo njegovih zaslug v organizaciji rezervnih vojaških starešin, kjer je veliko pripomogel k usposabljanju mladine za krepitev obrambne moči domovine.

Marljivost, vestnost, skromnost, skrbnost, poštenost, idejna orientiranost, voljnost in akcijska sposobnost, to so odlike, ki prežemajo ustvarjalno sposobnost Iva Gorogranca. Tega ne povedo besede, ampak vsak hip dokazujejo njegova dejanja.

Franjo Arlič

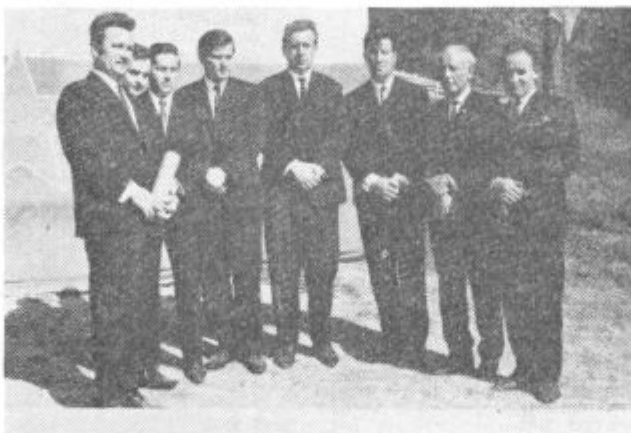
direktor osnovne šole »Gustav Šilih« Velenje

Franjo Arlič izhaja iz trdne kmečke družine. Po končani osnovni šoli je eno leto obiskoval meščansko šolo, nakar se je vpisal na klasično gimnazijo v Mariboru. Domača vzgoja ga je že v zgodnji mladosti oblikovala v močno osebnost, na klasični gimnaziji pa je kot kmečki sin spoznal in okusil vse trdote študentskega življenja v kapitalistični Jugoslaviji. Tu se je srečal s kruto socialno razliko študentov, kajti klasična gimnazija je bila šola sinov mestnih bogatašev.

Franjo Arlič

Take razmere šole in okolja so ga prisilile, da je začel razmišljati o krivičnih odnosih takratne družbe do vsega, kar je bilo svobodomiselnega in kar je živelo od svojih žuljev. Ob napornem študiju je iskal razloge takega stanja; iskal in študiral je napredno literaturo, da si je gradil upanje na lepšo prihodnost, ki mora revolucionarno zrasti.

Saleški oktet

tek je bil oktet pripravljen nastopiti tam, kjer je bilo potrebno. Marsikatera javna, politična ali kulturna manifestacija bi bila prazna in neuspešna, če ne bi tudi oktet dal svojega deleža. Nastopal je tudi tam, kamor druga zvrst kulture ne seže (na vasi).

Posebna vrednota je sestav okteta. Vsi njegovi člani so namreč iz neposredne proizvodnje (električarji, ključavničarji, usnarji, mizarji itd.), ki so tudi na svojih delovnih mestih dobri delavci. Med svojimi sodelavci uživajo ugled in spoštovanje, pri svojih nadrejenih pa tudi delovno priznanje.

Glede na njihovo poreklo v rednem poklicu je toliko bolj presenetljivo in razveseljivo, da delajo z velikim entuziazmom, nepopustlji-

oziroma nastopu, iz svojega žepa plačal delavca, ki ga je nadomestoval v službi. To je že višja stopnja kolektivne družbene zavesti oziroma vrednost, mimo katere skupnost ne bi smela. Ansamblov, teamov in aktivov, naj si bo strokovnih, političnih, kulturnih, kakršen je Saleški oktet, si lahko — merjeno z moralno političnimi merili — želimo čim več. Zal jih je premalo, zato je toliko več razlogov, da stimuliramo tiste, ki jih vendarle imamo.

Zato jim naj bo Kajuhova nagrada skromno priznanje za 10-letnico aktivnega dela in sodelovanja na občinskih praznikih in družbenih prireditvah. V tem svojem obdobju je oktet dosegel velik uspeh v kvaliteti, kakor tudi pri širjenju in ohranitvi slovenske narodne pesmi.

Ivo Gorogranec

direktor stanovanjskega podjetja Velenje

Med družbenimi akterji, ki najtežje breme nalagajo v prvi vrsti sebi, najdemo tudi Ivo Gorogranca.

Ivo Gorogranec

Že v letih 1947-50, ko se je učil slikopleskarstva in črkoslikarstva pri rudniku Velenje, je našlo v njem

pričuje njen današnji zastav in njeno sedanje delo.

Pri tem pa ne gre prezreti, da ima pihalni orkester široko oporo v ljudstvu, kar je zanesljiv izraz medsebojne solidarnosti, pripadnosti nacionalni kulturi in s tem narodu in domovini. To pa pomeni že novo kvaliteto, namreč spoznanje, da so brez kulture tudi materialne dobrine brez vrednosti in da se nacionalna kultura ne da kupiti, ampak da jo je mogoče ustvariti samo v lastnih vrstah s trdim in vztrajnim delom.

Godba Zarja iz Šoštanja

(1926), tj. točno leto dni po tistem, ko je vzniknila ideja o ustanovitvi godbe, si lahko mislimo, kolikšno je bilo navdušenje med godbeniki, delavci in prebivalstvom. To je bil nov žarek svetlobe v vrtincu težkih socialnih razmer delavca in kmeta in dragocen prispevek k utrjevanju narodne zavesti in dober delež h kulturnemu napredku kraja in širšega območja Slovenije.

Ko so bile premagane začetne težave je bilo potrebno v času delovanja premostiti še nešteto ovir, ki pa niso vedno vezane na denar.

Šaleški oktet prosvetnega društva Svoboda iz Šoštanja

Saleški oktet praznuje letos 10. obletnico svojega obstoja in delovanja. Vseh deset let je oktet brez presledka intenzivno delal, va-

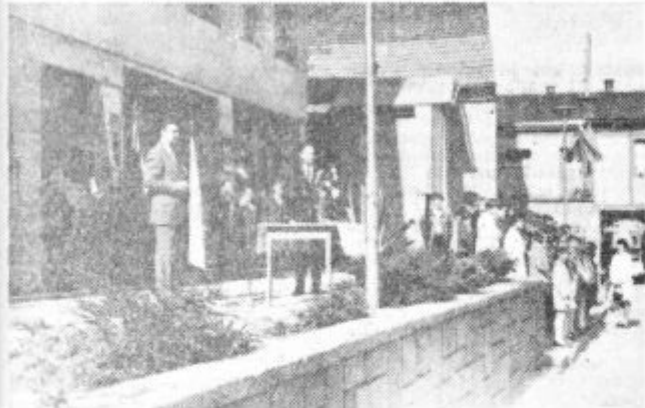
dil in nastopal. Po 45 do 56 vaj, oziroma nekaj nad 100 ur plodnega dela letno, se je odrazilo v obsegu in kvaliteti njegovega progra-

V Šoštanju razvili prapor

Krajevna organizacija Zveze vojaških vojnih invalidov v Šoštanju je v okviru proslav letošnjega občinskega praznika razvila zastavo.

Na slovesnosti, ki je bila na Trgu svobode, je govoril predsednik organizacije Ivan Gusič. V svojem govoru se je spomnil na dogod-

Ti skromni podatki nam govorijo, kako hudo je gledati in se spominjati vsega prestopanega gorja. Vsi invalidi želimo, da bi v svetu vladal večni mir in da bi ljudje v miru in brez strahu gradili svojo bodočnost. Želimo, da naša mladina ne bi nikdar doživela enake usode in trpljenja, kakor

V imenu pokrovitelja, delovnega kolektiva termoelektrarne Šoštanj je razvil zastavo ing. Ciril Mislej

ke iz leta 1941, ko so 8. oktobra borci I. štajerskega bataljona izvedli drzno akcijo in osvobodili Šoštanj. Nato je Ivan Gusič dejal:

»Organizacija ZVVI Šoštanj se pridružuje programu počastitve praznika naše občine s poudarkom, da danes razvije svoj prapor, ki naj simbolizira našo zgodovino iz časa NOB, katere je zahtevala velike žrtve. Prapor nas bo spominjal na prehojeno pot v borbi z neenakim sovražnikom, vzpodbuja pa naj tudi mlade, da bodo znali čuvati in braniti, če bo to potrebno.

V naši organizaciji je še vedno 26 mater in 37 vdov padlih borcev. To so članice ZVVI, katerih rane v njihovih srcih nikoli ne bodo ozdravele. 60 je osebnih invalidov, ki so telesno in zdravstveno prizadeti.

smo jo preživljali mi, ki smo dali vse za današnjo svobodo, ki jo moramo čuvati za vsako ceno. Mir in svoboda v naši domovini sta stebri svobode za vse narode, ki se še danes borijo, da bi si priborili to, kar mi že imamo. Dogodki v svetu so takšni, da je treba vlagati vse sile, da prevlada zdrav razum za ohranitev miru v svetu. To je cilj, da delamo v interesu človeka z željo, da bi bil v svobodni domovini zadovoljen in srečen ter da mu bodo dane možnosti za lastno uveljavitev.

V imenu pokrovitelja delovnega kolektiva šoštanjske termoelektrarne, je zastavo razvil direktor Ciril Mislej, dipl. inž. Pionirji z osnovne šole Karel Destovnik — Kajuh, pa so izvedli kulturni spored.

Obisk Romana Albrehta

Član predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije, Roman Albreht, se je mudil te dni v Velenju. Najprej si je ogledal proizvodnjo strojev in opreme za gospodinjstva v TGO Gorenje, zatem pa se je sešel s predstavniki vodstva in družbeno političnih organizacij tovarne. Govorili so o nekaterih aktualnih družbeno-ekonomskih vprašanjih, kadrovske politiki, sistemu vodenja in drugem. Med obiskom v TGO Gorenje je gosta sprejel tudi generalni direktor Ivan Atešek.

Popoldan pa se je član predsedstva ZKJ, Roman Albreht, sešel s sindikalnim aktivom velenjske občine ter s predsedniki samoupravnih organov in direktorji delovnih organizacij iz Saleške doline. Govoril je o problemih in nalogah v zvezi z izdelavo srednjeročnega programa razvoja SR Slovenije in SFR Jugoslavije ter o druž-

benem in samoupravnem dogovarjanju o dohodku. Med drugim je Roman Albreht naglasil, da moramo dosledno vztrajati na tem, da se spremenijo globalni odnosi v materialni delitvi, če hočemo ustvariti trdnější sistem delitve in na politiki IX. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, da se do kraja izpelje odprava državnega kapitala v dohodku in uveljavlja načelo o družbenem neodtujevanju dohodka, pri čemer pa bo treba zgraditi mehanizem fizične cirkulacije denarja.

Ko pa je govoril o delitvi znotraj delovnih organizacij, je posebej naglasil, da bo potreben družbeni dogovor o spodnji meji akumulacije in osebnih dohodkov, pri čemer pa bo treba najti oz. izoblikovati podružbljena merila za ugotavljanje delovnega prispevka zaposlenih, ne pa stroškov za delovno silo.

VKLJUČIMO SE V RAZPRAVE O OSNUTKU STATUTA

Ustanovljena je nova Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem.

Pred tremi leti so bile izoblikovane prve teze za ureditev novega sistema zdravstvenega varstva. Aprila lani je Zvezna skupščina sprejela splošen zakon o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva. Julija letos pa je tudi Skupščina SR Slovenije sprejela zakon o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva.

Nove skupnosti zdravstvenega varstva morajo zdaj do konca novembra sprejeti statute, do konca leta pa tudi druge splošne akte o določitvi obsega zdravstvenega zavarovanja in njegovega izvajanja. Na osnovi določil republiškega zakona so morale obstoječe komunalne skupnosti socialnega zavarovanja do konca septembra ustanoviti nove skupnosti zdravstvenega varstva. Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem je na zadnji seji, bila je 26. septembra, ustanovila novo skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem. Do izvolitve organov nove skupnosti bodo upravljali skupnost dosedanjí organi komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev, volitve novih organov pa morajo biti opravljene do konca meseca julija 1971.

Zvezni in republiški zakon o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva zavezuje skupnosti zdravstvenega zavarovanja, da zagotovijo zavarovanim osebam obvezne oblike zdravstvenega varstva, ki jih kot obvezne določa zakon ter zavarovanje za nesreče pri delu in poklicne bolezni, medtem ko določijo ostali obseg zdravstvenega zavarovanja samostojno skupnosti zdravstvenega zavarovanja.

Ob takšnih širših pristojnostih zavarovancev, da si v skupnostih zdravstvenega zavarovanja sami samostojno določajo zdravstveno zavarovanje, imajo v statutu novih skupnosti bistveno drugačen pomen in vlogo, kot pa ga ima zdaj statut komunalne skupno-

sti socialnega zavarovanja delavcev. Statut nove skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem ne bo več samo organizacijski akt, pač pa bo imel za zavarovane osebe materialno-pravni značaj, saj bo podrobno določal pravice in obveznosti zavarovanih oseb.

Posebna delovna skupina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem (to je prejšnje skupnosti) je pripravila delovni osnutek statuta nove skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem. O osnutku so razpravljali na seji skupščine 25. septembra 1970 in sklenili, da dajo osnutek statuta v javno razpravo do 5. novembra, potem pa bo skupščina, upoštevaje pripombe in mnenja, sprejela v novembru statut te nove skupnosti.

Opozoriti želimo na nekatere najbistvenejše novosti oz. spremembe v osnutku statuta nove skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem. V delu, kjer je določena organizacija skupnosti, je predvideno, da naj bi zraven skupščine — kot najvišjega organa skupnosti — in njenega izvršilnega odbora delovale še komisije, ki bodo preučevale posamezne zadeve, zdravniška komisija in komisija zdravniških izvedencev. Ustanovili pa naj bi tudi svete zavarovancev, in to v posameznih občinah. Svetom doslej niso namenili večjo pozornost. Mandatna doba članov skupščine naj bi trajala v prihodnje 4 leta, medtem ko so zdaj vsaki dve leti volili polovico novih članov skupščine.

Pomembna je tudi določba iz osnutka statuta, da sodeluje skupnost pri družbenem dogovarjanju o načrtovanju in pospeševanju zdravstvenega varstva z drugimi organizacijami in organi.

V delu, ki obravnava financiranje zdravstvenega zavarovanja, je zapisano temeljno načelo, da zavarovanci sami s svojimi prispevki zagotavljajo sredstva za kritje stroškov svojega zavarovanja. Le

sredstva za uveljavljanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja za nesreče pri delu in obolenja za poklicne bolezni, bi zagotavljali s prispevki delovnih organizacij in zasebnih delodajalcev. Skupnosti pa morajo imeti rezervni sklad, ki mora znašati najmanj enome-sečni poprečni znesek planiranih izdatkov zdravstvenega zavarovanja. Rezervni sklad mora biti dosežen v petih letih, to je do leta 1975. Skupščina bo zato vsako leto določila način vplačevanja denarja v rezervni sklad.

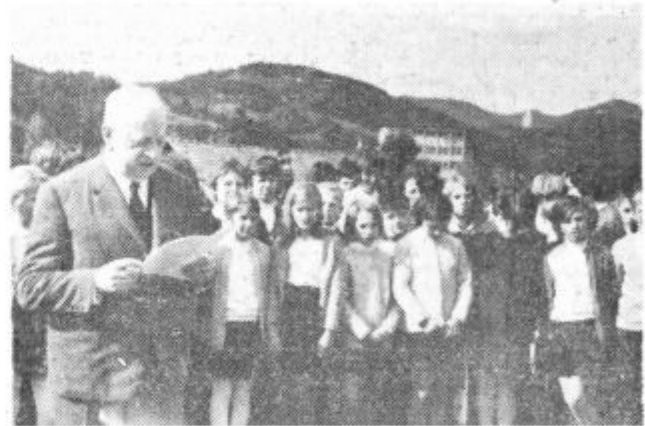
Stopnje prispevka bo v prihodnje določala samostojno skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem, republika pa ni več pooblaščenca, da bi maksimalno ali limitirala prispevne stopnje. Republiški zakon zavezuje skupnost, občinske sindikalne svete ter gospodarske in zdravstvene organizacije, da na načelih družbenega dogovora sporazumno izoblikujejo temeljna izhodišča za določitev stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje. Ta družbeni dogovor pa bo treba vsekakor povezati z družbenim dogovorom o programiranju razvoja zdravstvenega varstva.

Spričo povečanega obsega in obveznosti skupnosti v novem sistemu, bodo morale skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev predpisati višjo stopnjo prispevkov, kot so v veljavi zdaj. Po prvih izračunih, ki so jih izdelali na komunalnem zavodu za socialno zavarovanje delavcev Ravne na Koroškem, pri čemer so upoštevali realne potrebe zdravstvenih zavodov (kot npr. po kadrih funkcionalna amortizacija, dohodki, skladi itd.) bi morala znašati v prihodnje prispevna stopnja na področju skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem 8¹/₁₀. Delovne organizacije so zdaj plačevale osnovni prispevek po stopnji 5,20¹/₁₀, maksimalni dodatni prispevek pa je znašal 2,60¹/₁₀, se pravi, da je znašal 7,80¹/₁₀ prispevek maksimalno 7,80¹/₁₀.

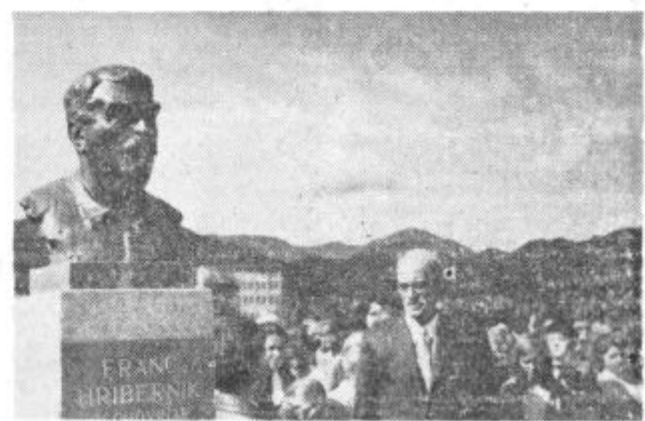
Te dni se torej začneja javna razprava o statutu skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem, ki naj bi tudi v prihodnje delovala na področju občin Velenje, Slovenj Gradec, Radlje ob Dravi, Dravograd in Ravne na Koroškem. V razpravo naj bi posegli tako zavarovanci kot delovne in družbeno politične organizacije ter odborniki občinske skupščine. Predloženi osnutek statuta je treba kar najbolj realno oceniti, tako glede obsega pravic, kot tudi obveznosti. Javna razprava pa bo trajala, kot smo že zapisali, do 5. novembra 1970.

Spomenik prvemu ravnatelju

Pred šolo Karla Destovnika Kajuha v Šoštanju so odkrili spomenik pionirju srednjega šolstva v Sloveniji, Francu Hriberniku. O delu in življenju Franca Hribernika je na priložnostni svečanosti govoril Franjo Vajt iz Mozirja. Spomenik temu velikemu pedagogu, zgodovinarju in edinemu ravnatelju šoštanjske meščanske šole pa je odkril njegov nekdanji učenec in odbornik občinske skupščine Miroslav Vrečko.

Franjo Vajt je govoril o delu in življenju ravnatelja meščanske šole v Šoštanju

Odbornik občinske skupščine Miroslav Vrečko je odkril doprni kip Franca Hribernika

Skupni sestanki krajevnih družbenopolitičnih vodstev

Nedavno tega je sklical izvršni odbor Občinske konference SZDL Velenje posvetovanje s predsedniki krajevnih organizacij SZDL iz Saleške doline. Na posvetovanju so se med drugim tudi dogovorili, da bodo v vseh 19 krajevnih organizacijah SZDL sklicali skupne sestanke vodstev družbenopolitičnih organizacij in društev v posameznih krajih. Konec oktobra bodo te skupne sestanke krajevnih družbenopolitičnih vodstev že končali.

Na skupnih sejah krajevnih vodstev družbenopolitičnih organizacij in društev razpravljajo o porabi denarja, zbranega s krajevnim samoprispevkom ter o gradnji objektov, govorijo pa tudi o krajevni problematiki in o trenutno najbolj aktualnih zunanje političnih vprašanjih in dogodkih. Ponekod pa se dogovarjajo tudi za osnovna izhodišča za sestavo 5-letnih programov dela in razvoja posameznih krajevnih skupnosti.

IZ RAZPRAVE:

Brez novih kadrov ni napredka

Kot smo že poročali v zadnji številki »Šaleškega rudarja« so na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov Velenje razpravljali o kadrovski problematiki in o vprašanih vzgoje in izobraževanja »Izobraževanju pravo mesto v našem razvoju in naloge komunistov«.

Po uvodnem referatu Vlada Zakoška, predsednika komisije za družbeno-politična in idejna vprašanja znanosti in prosvete ter za idejno politično usposabljanje komunistov, se je razvila dokaj živahna razprava. V nadaljevanju povzemamo nekaj najpomembnejših misli iz razprav na zadnji seji občinske konference ZKS Velenje.

Majda Gaberšek je povedala, da je od skupaj 4.694 predšolskih otrok vključenih v velenjski občini v organizirano varstvo le 353 otrok, oz. 7,4 % predšolskih otrok. To dejstvo nedvomno vpliva na dokaj visoko stopnjo učencev v osnovnih šolah. Potrebno bi bilo, da bi do leta 1975 dosegli, da bi bili vsi malčki vsaj zadnje leto pred vstopom v osnovno šolo vključeni v organizirano varstvo.

Pankrac Semečnik se je zavzel za intenzivno širjenje zmogljivosti šol in za hkratno vzgojo oz. šolanje potrebnega kadra za šole.

Albin Amon je začel razpravo o šolstvu II. stopnje v Šaleški dolini. Navedel je nekaj težav, s katerimi se srečuje rudarski šolski center. V novem šolskem letu je v RSC Velenje že več kot 850 učencev in so vse učilnice zasedene od 7. do 20. ure. Pouk imajo v popoldanskih urah tudi že v prostorih Gimnazije. Se huje bo z začetkom šolskega leta 1971/1972. Treba bo zato začeti razmišljati o gradnji novega šolskega poslopja. Težave so nadalje tudi zaradi pomanjkanja stanovanj za predavatelje, saj jih je trenutno kar 14 brez njih in se ali vozijo ali pa stanujejo v stolpnici RSC skupaj z učenci. RSC stanovanjskega problema predavateljev sam ne bo mogel rešiti.

Ivo Jamnikar je bil mnenja, da je zelo pomembno, da razpravlja občinska konferenca ZKS Velenje o problemih kadrov in o kadrovskih vprašanjih. Treba je videti, kje smo in kaj je treba storiti, da bomo vzgojili oz. usposobili potreben kader, da bo lahko industrija napredovala v prihodnje še hitreje, kot je doslej. Ivo Jamnikar se je v razpravi med drugim zavzel za celovitost izobraževanja in usposabljanja, govoril pa je tudi o izredno pomembni vlogi RSC Velenje pri vzgoji potrebnih kadrov za gospodarstvo Šaleške doline.

Bojan Glavač je nanizal nekaj števil o razvoju velenjske gimnazije. V tem šolskem letu je v gimnaziji v 8 oddelkih 240 dijakov. V razdobju do leta 1975 naj ne bi bil poudarek na širjenju gimnazije, delovalo naj bi največ 10 oddelkov, pač pa na prepotrebni modernizaciji pouka.

Jože Melanšek je med drugim menil, da je sedanje stanje na področju kadrov, nizek odstotek strokovno usposobljenih kadrov, odraz odnosa do tega vprašanja v preteklosti. Kritično pa je stanje tudi zdaj, saj je zaskrbljujoč nizek odstotek vpisanih študentov iz velenjske občine na višjih in visokih šolah, ki je precej pod republiškim povprečjem. Tu se je Jože Melanšek vprašal, ali je temu kriva neprimerna štipendijska politika ali še kaj drugega. Govoril je še o pomanjkanju šolskih prostorov, o neurejenem varstvu, prevozih in o problematiki posebnega šolstva. Dotaknil se je tudi vloge staršev — komunistov in se končno vprašal, ali bo mogoče za vse šole, ki naj bi jih v prihodnjih letih zgradili v Šaleški dolini, zagotoviti potreben kader.

Franjo Arlič se je dalj časa zadržal pri vprašanih, ki pogosto visok osp. Med vzroki zanj je med drugim navedel pomanjkljivo oz. neprimerno predšolsko vzgojo, saj je le malo otrok vključenih v organizirano predšolsko vzgojo, in »enotno« osnovno šolo.

Anica Podlesnik je opozorila na pomembnost vzgojnega vplivanja staršev — članov ZK. Milan Stumberger je opozoril na razkorak med potrebami in možnostmi in na pomen poklicnega usmerjanja.

Franjo Korun pa je menil, da je bil vse doslej pre malo obdelan program kadrovanja in potreb po kadrih, pa čeprav je jasno, da bo mogoče ob večji gospodarski moči občine ustvariti tudi več sredstev. Napredka pa ne bo, če ne bo lastnih kadrov. Franjo Korun se je zavzel za širjenje profilov raznih kadrov. V nadaljevanju razprave je govoril tudi o razvoju ljudi. Dejal je, da so le redke delovne organizacije, kjer so lastni razvojni oddelki pripravljali programe razvoja. Če bi dali nekaj denarja, ki je bil porabljen za odkup licenc, za vzgojo in usposabljanje kadrov doma, bi bili dosežki ugodnejši. V polemični razpravi je Franjo Korun tudi poudaril, da nadaljnega razvoja Velenja ne bo mogoče zagotoviti zgolj z inženirji, tehniki in drugimi tehničnimi strokovnjaki, pač pa bo treba vzgojiti oziroma pridobiti tudi druge, tako komercialiste, trgovce, politologe, umetnike in druge. Povedal je še, da se novatorstvo v Šaleški dolini sicer poraja, da pa ga bo treba v prihodnje bolj propagirati z namenom, da se ga še bolj spodbudi in razmahne.

Ivan Atelšek je poudaril nujnost izgradnje novih šol in vzgojno varstvenih ustanov. Poudaril je, da je gospodarstvo Šaleške doline spoznalo to nujnost in da je akcijo v celoti podprlo. Ob tem pa je bil mnenja, da ni vse šole, nač pa je važno tudi okolje, ki bo ljudi zadržalo v Velenju, se pravi, da je treba ustvariti prijetnejši ambient za življenje. Poudaril pa je tudi pomen gimnazije Velenje za pridobivanje novega kadra.

Stane Zula je bil mnenja, da so naloge na področju, o katerem razpravlja občinska konferenca ZKS, dokaj zahtevne in odgovorne, da pa jih bo mogoče ob podpori gospodarstva uresničiti.

Vito Kolšek se je zavzel za varčevanje pri gradnji nesopodarskih objektov, saj prispevajo za uradno le-teh denar vsi občani. Treba je zagotoviti kar največjo racionalnost pri porabi denarja, zidati oz. graditi pa funkcionalno.

Božidar Kobaht je poudaril, da mora nastati izobraževanje tudi v Šaleški dolini sestavni del proizvodnega procesa, treba pa bo čimprej zagotoviti kar najboljšo povezavo obeh področij, proizvodnje in izobraževanja.

Miran Ahtik je razpravljaval predvsem o tem, kdo nadaljuje šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah in v tej zvezi nanizal več problemov in nalog.

Jože Zohar pa je menil, da je treba naglasiti velik pomen izobraževanju oziroma dobrotliemu usposabljanju zaposlenih. V tem je še precej rezerv za zagotovitev potrebnega oz. manjkajočega kadra. Ponekod to dodatno izobraževanje in usposabljanje podpirajo, drugod pa žal ne.

V polemični razpravi v zvezi z gradnjo nove III. osnovne šole v Velenju pa so sodelovali Vito Kolšek, Pankrac Semečnik in Janez Basle.

MIKA ŠPILJAK V VELENJU

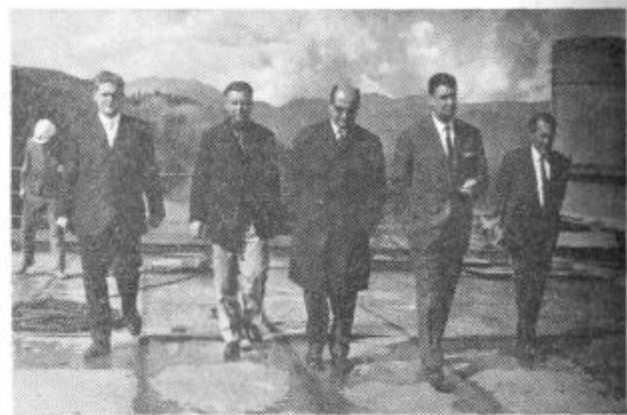
(Nadaljevanje s 1. strani)
OBISK V TERMOELEKTRARNI SOŠTANJ IN V TGO GORENJE VELENJE

V Soštanju je direktor tamkajšnje termoelektrarne, inž. Ciril Mislej, seznanil visokega gosta s potekom izgradnje nove termoelektrarne Soštanj III, te naše največje termoelektrične enote. Mika Špiljak pa je v pogovoru najbolj zanimalo, kakšna so slovenska stališča oz. stališča TE Soštanj glede nekaterih sistemskih vprašanj na področju elektrogospodarstva, posebej tudi glede povezovanja elektrogospodarstva v naši republiki in v Jugoslaviji. Zanimalo ga je tudi vrsto vprašanj v zvezi z izgradnjo nove TE Soštanj III.

V TGO Gorenje Velenje si je Mika Špiljak najprej ogledal proizvodnjo hladilnikov, pralnih strojev in televizijskih sprejemnikov. Zatem pa ga je pomočnik generalnega direktorja za marketing, Avgust Jerič, seznanil z letošnjim poslovanjem Gorenja ter subotičke tovarne Gorenje — Sever in s programom razvoja

tega našega največjega proizvajalca strojev in opreme za gospodinjstva. V pomenku s predstavniki TGO Gorenje je Mika Špiljak zanimala perspektiva oskrbe Gorenja s pločvino, želel je izvedeti za stališča Velenčanov glede na predvideno velikoserijsko proizvodnjo strojev za gospodinjstva v Jugoslaviji, zanimalo pa ga je še vrsto drugih vprašanj.

Med obiskom v Velenju se je predstavnik Zbora narodov zvezne skupščine, Mika Špiljak, izjavil, da se je ob ogledu proizvodnje v velenjskih tovarnah Gorenja resnično mogoče prepričati, da je to velika industrija. Da je uveljavljena sodobna industrijska koncepcija pa najbolj zgovorno pričajo rezultati poslovanja. Nadaljnje povečevanje proizvodnje v TGO Gorenje Velenje ne bo mogoče zadrževati, ker je tovarna v veliki meri usmerjena v izvoz. »Zelim, da v teh vaših predvidevanjih uspete,« je dejal Mika Špiljak. »Prav bi bilo, da bi imeli v naši državi še več takih kom-

Mika Špiljak so spremljali družbeni politični delavci in nekateri gospodarstveniki

binatov, kot je velenjsko Gorenje. Ti spodbujajo razvoj tudi druge industrije, posebej še kooperantske. Gorenje Velenje se vse bolj razvija v enega od najpomembnejših nosilcev razvoja pri nas in želim, da s tem nadaljujete tudi v prihodnje.»

Med obiskom v Velenju se je predstavnik Zbora narodov zvezne skupščine, Mika Špiljak, sešel tudi z gospodarsko političnim aktivom Šaleške doline. Obravnavali so nekatera aktualna vprašanja s področja družbeno-političnega sistema, ekonomskih odnosov in blagovne menjave s tujino. Med pogovorom je Mika Špiljak povedal, da je doseženo politično soglasje za podružbljenje bank in zunanjetrgovinskih organizacij, in to z namenom, da se dohodek vrne tistim, ki ga ustvarjajo.

Predno je Mika Špiljak zapustil Velenje je izjavil, da je predstavljalo Velenje po koncepcijah tako glede razvoja mesta kot delovnih organizacijah zmeraj svojstveno kvaliteto. To je Velenju omogočalo hiter razvoj doslej.

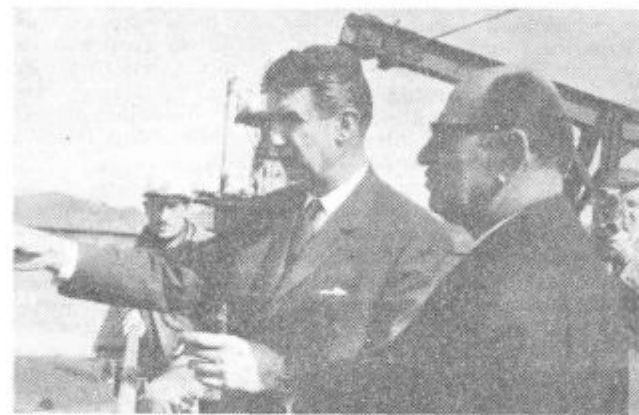
Načrti s katerimi se je seznanil med enodnevnim bivanjem v Šaleški dolini, pa po besedah predsednika Zbora narodov zvezne skupščine, Mika Špiljaka, zagotavljajo, da bo Velenje hitro napredovalo tudi v prihodnje.

Ma

FRANJO NAGY V GORENJU

1. oktobra se je mudil v velenjski tovarni gospodinjstva opreme Gorenje član Zveznega izvršnega sveta in predsednik jugoslovanskega dela jugoslovansko-madžarske komisije za gospodarsko sodelo-

vanje, Franjo Nagy. Sprejel ga je generalni direktor Ivan Atelšek, in ga podrobneje seznanil z načrti nadaljnjega razvoja tega našega največjega proizvajalca strojev in opreme za gospodinjstva.

Z vrha gradbišča nove soštanjske termoelektrarne si je Mika Špiljak skupaj z direktorjem ing. Cirilom Mislejem ogledoval Šaleško dolino

KADROVSKI PROBLEMI

Povzemamo nekaj misli iz uvodnega referata Lada Zakoška, predsednika komisije za družbeno politična in idejna vprašanja znanosti in prosvete ter za idejno politično usposabljanje komunistov, ki ga je prebral na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov Velenje.

Nahajamo se sredi zelo aktivnih razprav o srednjeročnem programu razvoja Slovenije in posameznih občin in kaj kmalu bomo začrtali našo akcijo na vseh področjih družbeno-ekonomskega in političnega življenja za prihodnjih pet let naprej. Pri vsem kompleksu vprašanj, ki so prisotna v razpravah o našem razvoju, pa se vse pogosteje srečujemo s problemi kadrov, z njihovo vzgojo, izobraževanjem, usposabljanjem in vključevanjem v delo. Zavedamo se, da je od števila kvalitete kadrov v največji meri odvisen naš celoten razvoj, zato kadrovske politike posvečamo še posebno pozornost. Čedalje bolj pa se uveljavlja tudi spoznanje, da je kadrovska politika neločljiv del sistemne družbene dejavnosti. Kadrovske politike razumevamo v tem smislu, da jo predstavljajo vse tiste komponente, ki omogočajo vsakomur, da do maksimuma razvije in izkoristi svoje sposobnosti. Njeno bistvo je torej predvsem skrb za človeka, skrb, da človek postane subjekt in objekt kad. polit. hkrati. Le na ta način bomo dosegli tudi optimalno funkcioniranje družbe, visoko produktivnost itd. Prav zato smo se lotili nekaterih osnovnih problemov izobraževanja in usposabljanja za družbeno delo. Naš cilj mora omogočiti sistemnemu članu naše skupnosti, da razvije vse svoje delovne in umske sposobnosti, nagnjenja in možnosti.

CELOVITO OBLIKOVANA SOCIALISTIČNA OSEBNOST

Za izhodišče postavljamo dejstvo, da kadrovske politike ne

vodijo samo kadrovske organi, ampak vsi tisti, ki odločajo o ekonomskih in družbenih vprašanjih, to so delovni ljudje in njihovi samoupravni organi. Zavzemati se moramo, da bodo ti organi kot sestavni del svojih samoupravljalških nalog začrtovali in uresničevali tako kadrovske politike, ki bo vodila k dogovorjenim družbenim ciljem.

Zavedati se moramo, da se investicije v izobrazbo in vzgojo čedalje bolj obravnavajo kot investicije v proizvodjalne sile. Tako postajajo tudi namesto stopnje investicij v materialno bazo, merilo razvoja investicije v intelektualni potencial, v izobrazbo in vzgojo ljudi. Tak odnos do vzgoje in izobraževanja pa bi bil bistven prispevek k nadaljnji integraciji vseh področij združenega dela.

Za Zvezo komunistov pa je izredno pomembno tudi vprašanje, kakšna je idejna usmeritev naše kadrovske politike. V prejšnjem obdobju so bili pri kadrovske politiki, zlasti za vodilna mesta, predvsem politični kriteriji, v zadnjem času pa je vse bolj prisotno mišljenje, da so za vodilna delovna mesta odločilni predvsem strokovni kriteriji. Take skrajnosti niso in ne morejo biti sprejemljive in niso združljive z naravo naših samoupravnih odnosov. Tako poudarjanje samo strokovnih kvalitet ima tudi politične posledice. V Zvezi komunistov zato poudarjajo boj za celovitost kriterijev in boj za oblikovanje celovite socialistične osebnosti.

MANJKA LJUDI Z VIŠJO STOPNJO ZNANJA

Kadrovskega vprašanja se v naši občini lotevamo v času najintenzivnejšega oblikovanja srednjeročnega programa razvoja, torej v trenutku, ko se bolj kot v preteklosti zavedamo, da element človeka, njegovo znanje, njegova sposobnost in kreativnost v največji meri vpliva na nadaljnji razvoj. Zavedamo se, da je človek s svojim znanjem in sposobnostmi izvod družbene moči, zato mora biti središče in izhodišče družbene politike. Ob tem pomembnem vprašanju pa se Zveza komunistov angažira in poizkuša najti rešitve na vprašanje: kaj storiti z vidika zahtev novega časa, nove dobe človeštva, dobe, ki jo odpira znanstvenotehnološka revolucija. Vemo, da kdor bo v tem obdobju zaostal, bo izredno težko kasneje nadoknadil zamujeno. To predvsem zaradi tega, ker smo v naši občini še daleč pod slovenskim povprečjem, da je že sedanje stanje nezadovoljivo v odnosu na Slovenijo. Vse bolj čutimo, da nam na gospodarskem področju manjka vse več ljudi z višjo stopnjo znanja, usposobljenosti in kvalifikacijami kot jih je sedaj na delovnih mestih. Mnogi pokazatelji kažejo, da nimamo dovolj strokovnjakov niti za dosedanje potrebe, ta problem pa se z ozirom na prihodnje potrebe, predvsem pa z ozirom na naš izredno zahteven program razvoja naše občine kaže v toliko bolj zaskrbljujoči luči.

SOCIALNO EKONOMSKO OKOLJE IN DUŠEVNI RAZVOJ OTROKA

Ko pristopimo k tem problemom, se nam na široko odpre številni vzroki, ki zavrtno vplivajo na vzgojo in izobraževanje kadrov v občini. Naj samo preletimo najvažnejše!

Varstvo otrok do drugega leta starosti praktično v naši občini sploh ni rešeno, kljub razmeroma visokemu številu zaposlenih žena. Nekoliko boljše stanje je v zvezi z varstvom in vzgojo otrok od 2. do 7. leta. Le-teh je vključenih v otroške vrtnice komaj 7,4 odstotka, predvsem zaradi premajhne materialne baze otroškega varstva, ki močno zaostaja za družbenim in gospodarskim razvojem občine. Sedanje stanje v pogledu kapacitet in materialnih pogojev torej še zdaleč ne odgovarja družbenim potrebam, čeprav se vseobsegajo zavedamo, kako odločilnega pomena je načrtna predšolska vzgoja za moralno, estetsko, intelektualno in telesno razvijanje otroka, od česar v največji meri zavisi otrokova uspešnost ali neuspešnost kasneje v šoli in v življenju.

Nekoč so mislili, da je učni uspeh učenca odvisen zgolj od njegovih umskih in telesnih sposobnosti, pozneje pa so ugotovili, da tudi šolsko in socialno ekonomsko okolje pomembno vpliva na duševni razvoj otroka in njegovo delo v šoli. Ta fenomen pri nas vrsto let po vojni nismo raziskovali, ker smo menili, da v socialistični družbi ne more biti takšnih socialnih razlik, ki bi bistveno vplivale na otrokov mentalni razvoj in na njegov uspeh v šoli. Zato imamo o teh

POVSOD USTVARIMO VZDUŠJE NAPREDKA

(Nadaljevanje s 1. strani)

skupno akcijo in enotno politiko. Dokaz te miselnosti je lanskoletna akcija ME-STO - VASI, v kateri smo spoznali, da so občani pripravljene sodelovati, ne le s prostovoljnimi deli, temveč tudi z lastnimi denarnimi prispevki. Ta velika pripravljenost naših občanov nas je vzpodbudila, da smo v velenjski občini uvedli krajevni samoprisevek. Na referendumu marca letos smo enotno podprli politiko občinske skupščine in njen razvojni načrt, ki ga je že pred tem sprejela za svoj volilni program Socialistična zveza.

Vsekakor je bilo to zavestno dejanje naših občanov, da dajo del svojih sredstev za skupne potrebe.

Prvi rezultati referenduma so že tu: danes smo odprli asfaltirano cesto Soštanj - Ravne, modernizirane so ceste Salek-Bevče, Soštanj-Lokovica, cesta na pokopališče v Podkraju, v izgradnji je cesta na Paški Kozjak in cesta na Graško goro. Zgradili smo novo šolo v Ravnah, ki jo bomo danes izročili svojemu namenu, graditi smo začeli otroški vrtec v Velenju, v pripravi pa je izgradnja III. osnovne šole v Velenju, nadalje dozidava učilnic, telovadnice in otroškega vrtca v Smartnem ob Paki.

Čeprav občani sami v znatni meri prispevajo k odpravljanju perečih problemov na področju skup-

nih potreb, je zbranega denarja od samoprisevka premalo. Zato je občinska skupščina v želji, da bi pospešila izgradnjo krajevnih cest, šol, vrtcev in drugih objektov, poiskala dodatne vire financiranja pri delovnih organizacijah.

Z njimi se je s posebnim družbenim dogovorom dogovorila, da bodo delovne organizacije, vsaka po svojih zmožnostih, prispevale denar za izgradnjo objektov družbenega standarda. Moram reči, da so vse delovne organizacije zamislile o takšnem načinu zbiranja sredstev z največjim razumevanjem podprie. To pa je ponoven dokaz, da vsi skupaj enotno podpiramo hotenja za čim hitrejši razvoj velenjske občine.

Z družbenim dogovorom pa so delovne organizacije tudi spoznale, da s skupno zbranim denarjem, lahko najbolj dvigamo skrb za delovnega človeka izven njegovega delovnega mesta, torej tam, kjer preživi svoj prosti čas.

Menim, da je letošnje praznovanje našega občinskega praznika za nas vse skupaj izredno pomembno. Zlasti v tem letu so skoraj v vseh krajih zrasla nova gradbišča, ki ponovno spreminjajo podobo Šaleške doline. Nove tovarniške hale, modernizirane ceste, stanovanjski bloki, so utrip in dejanski odraz vsega tistega o čemer smo se skupaj dogovarjali in z združenimi močmi zdaj tudi

gradimo. Vse to pa je osnova za nadaljnji večji razvoj naše občine, tako v izgradnji modernizirane industrije, kakor tudi vseh drugih dobrin, ki bodo nam zagotovile boljši in lepši jutrišnji dan.

Vsako leto smo ob praznovanju občinskega praznika kovali nove načrte. Brez teh tudi letošnje slavje ne bi bilo uspešno. Zato ne bo odveč, če se zadržimo ob novih mislih in načrtih, ki jih kujemo za naslednjih pet let. V velenjski občini temeljito pripravljamo srednjeročni razvojni program do leta 1975. V razpravi so izhodišča, ki nakazujejo smer nadaljnega razvoja. Zelim, da bi bil ta razvojni načrt skupek programov naših delovnih organizacij, ker bo le na ta način realen. Nadalje mora razvojni program naše občine zajeti vse stvarne možnosti in koncepte sodobnega programiranja, da ne bo le list papirja, ampak bo nakazal cilje, možnosti in ukrepe za nadaljnji družbeno ekonomski razvoj občine; biti mora dejansko zrcalo hotenj naših občanov, kajti le na ta način se bomo vsi skupaj smelo zavzemali za njegovo uresničevanje.

Dovolite mi, da navedem nekatere najbistvenije podatke, ki so navedeni v izhodiščih za sestavo srednjeročnega programa občine Velenje do leta 1975.

V VELENJU SPET RAZSTAVA GOB

Po dveletnem premoru je pripravila od 4. do 6. oktobra gobarska družina Velenje v prostorih delavske univerze razstavo gob. Pri ureditvi razstave, na kateri je bilo prikazanih nad 160

Gospodarstvo bo naraščalo po povprečni letni stopnji med 23-27 %, kar bi lahko dosegli z 10-odstotno povprečno letno stopnjo zaposlenosti in porastom produktivnosti dela za 15 odstotkov. S tolikšno dinamiko gospodarske rasti bi lahko leta 1975 dosegli blizu 500 milijard starih dinarjev celotnega dohodka. lansko leto smo dosegli 142 milijard. Število zaposlenih bi se v velenjski občini na ta način povečalo od sedanjih 11 tisoč na 20 tisoč. Seveda se bodo ob tem povečali tudi osebni dohodki in bi bili leta 1975 povprečni dohodek na zaposlenega 217 tisoč starih dinarjev.

Zelo na kratko sem nakazal številne naloge in naše skupne načrte za naslednje srednjeročno obdobje. Če hočemo uresničiti načrtovani razvoj velenjske občine, potem moramo k temu prispevati vsak po svojih lastnih močeh in sposobnostih. Ze sedaj se moramo zavedati, da uresničitve zadanih nalog ne bo lahka. Zatorej pričakujemo sodelovanja od vseh občanov, vseh delovnih ljudi, delovnih organizacij, skratka vseh nas, ki nam ni vseeno, kakšen bo izgled jutrišnje podobe Šaleške doline.

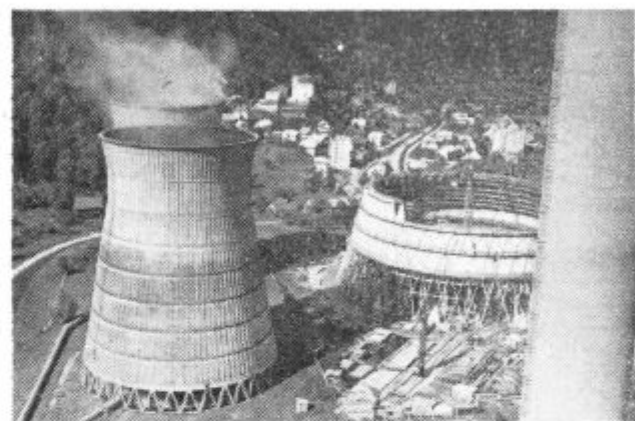
Zelim, da s to orientacijo odidem z današnjega slavja v delovne kolektive in kraje, kjer živimo, ter povsod ustvarimo vzdušje napredka, ki bo brez dvoma slehernemu občanu ustvarilo boljše pogoje življenja."

USPEŠNO OPRAVLJEN TLAČNI PREIZKUS KOTLA

Pomemben uspeh graditeljev nove Termoelektrarne Soštanj III, posebej še delavcev mariborske Hidromontaže.

V petek, 2. oktobra, so dosegli graditelji nove termoelektrarne Soštanj III, te največje termoelektrične enote v naši državi, pomembno delovno zmago. V prisotnosti predstavnikov dobavitelja kotla - zahodnonemške tvrdke

stanju zaposlenih nad 700 strokovnjakov, monterjev, gradbenih delavcev in drugih. Ljubljanski GRADIS bo do konca tega leta opravil večino del, prav zdaj pa je v polnem teku gradnja glavnega pogonskega dela elektrarne, strojnica, hladil-

Pogled na gradbišče nove termoelektrarne

Babcock, mariborske Hidromontaže, ki izvaja montažna dela, ter inšpektorjev, so uspešno opravili prvi tlačni preizkus zgornjega aktivnega dela visokotlačnega dela kotla. Dosegli so pritisk 281,6 atmosfer, kar kaže na to, da je bilo zahtevno delo dobro opravljeno. Na to pomembno delovno zmago so lahko ponosni vsi graditelji nove termoelektrarne Soštanj III, posebej pa še delavci in strokovnjaki mariborske Hidromontaže, saj je prav gradnja nove soštanjske termoelektrarne eno od največjih in najzahtevnejših montažnih del. Dodati pa je še treba, da je začela mariborska Hidromontaža z montažo kotlovnega dela šele pred letom dni, in to z zamudo, delo pa je bilo opravljeno v predvidenem roku.

Zdaj je na gradbišču nove termoelektrarne v So-

negi stolpa za ohlajevanje vode in objekta za pripravo vode. Precej del pa čaka posebej monterje mariborske Hidromontaže. Nadaljevati morajo z montažo kotla, kmalu pa bodo začeli tudi z montažo elektroopreme, ki jo bo dobavila tvrdka Siemens.

Dosedanji potek izgradnje nove termoelektrarne, posebej pa še nedavno tega uspešno opravljen prvi tlačni preizkus gornjega aktivnega dela kotla, potrjujejo upravičenost napovedi iz termoelektrarne Soštanj, da bo ta največja termoelektrična enota pri nas dograjena v predvidenem roku, to je do konca leta 1971. Zatrjujejo celo, o tem smo že pisali, da bo termoelektrarna Soštanj III začela obratovati že čez leto dni, to je ob prihodnjem občinskem prazniku.

IN VPRAŠANJA VZGOJE

vprašanih zelo malo znanstvenih izsledkov. Toda številne ankete in statistike, ki kažejo na močno diferenciranje socialni faktor, nas opozarjajo, da moramo tudi ta vidik zelo resno proučevati.

Raziskave po svetu so pokazale, da dosegajo tisti učenci, ki živijo v ugodnejših družbenih in družinskih razmerah, običajno višje rezultate v testih inteligentnosti in v testih znanja, višje ocene v šoli, razen tega pa so tudi bolj prilagojeni, raje obiskujejo šolo in v večji meri sodelujejo pri raznih prostovoljnih dejavnostih kakor učenci ki živijo v slabših življenjskih razmerah. Izsledki kažejo, da dosegajo učenci staršev z višjo izobrazbo in kvalifikacijami v poprečju boljše učni uspeh v šoli, kakor delavski otroci oziroma nekvalificirani staršev in da se ti učenci v pomembno večji meri odločajo za nadaljevanje šolanja na srednjih šolah v primerjavi z učenci tistih staršev, ki imajo nižjo izobrazbo in kvalifikacije.

Socialni in družinski primanjkljaj je težko premostiti, razlike v izobrazbenosti in kulturni ravni staršev ter v življenjskem standardu se še povečujejo. Zato bi morali delavskim in kmečkim učencem omogočiti, da nadaljujejo šolanje na srednjih šolah, kolikor imajo za to potrebne sposobnosti in nagnjenja. V ta namen bi bilo potrebno s pomočjo psihološke in drugih šolskih služb odkrivati in natančno spremljati vse zelo sposobne učence, zlasti tiste iz vrst delavske in kmečke mladine in jim nuditi primerne materialne možnosti za uspešno delo v šoli.

ŠTEVILKE, KI NISO ZGOLJ TO

Kadar govorimo in skušamo reševati materialni položaj šolstva, prepogosto vidimo samo prosvetnega delavca z nizkimi

osebni dohodki. Reformiranje šole je proces, ki oživlja mnoge vsebinsko pomembne probleme, ki največkrat vzročno pogojujejo drug drugega in terjajo kompleksno reševanje. Dejstvo, da v občini konča šolo le 60 odstotkov učencev ali celo manj, je žal za marsikoga le gola številka. Toda, ko ta številka oživi, spoznamo, da je njej mlad človek, mladost polna hotenj, ki niso mogla biti potešena: generacija, ki bo hvalila ali obtoževala, a bo kljub vsemu morala prevzeti nase bremena bodočnosti; pa nas danes prav malo skrbi, če bo klonila pod težo njene stvarnosti; spoznamo, da je v tej številki tudi dom, ki je pogosto preveč vsakdanje krut, da bi otrok še lahko bil otrok, in dolgo ure samote, in starši, ki tako hitijo živeti, pa česta, ki mika in šola, ki mnogokrat ne seže v otrokov svet, in ne nazadnje učitelj, ki se mu poliklicni entuziazem dokončno podre, ko ob bežni sociološki analizi spozna, da je tudi sam socialno ogrožen.

Če slišimo, da v gospodarski organizaciji ne izpolnjujejo planiranih nalog, takoj bjeemo plat zvona, ob 40 in več odstotkih ali sto in sto mladih, ki jim nismo dali niti osnove, da bi se vključili v proizvodno življenje, pa se le redkokdaj ustavimo in zamislimo.

Poleg tega ugotavljamo, da v naši osnovni šoli ni realizirana temeljna zahteva naše socialistične družbe, da je potrebno vsakemu otroku omogočiti osnovnošolsko izobrazbo glede na njegove sposobnosti in zanimanje. Vsi otroci, ne glede na svoje sposobnosti, interese in druge osebnostne lastnosti, obiskujejo namreč enako zahtevno šolo z istim učnim programom, istim načinom poučevanja in ocenjevanja.

Tako vidimo, da bomo morali zato, da bi delo v osnovni šoli potekalo kolikor toliko nemoteno, še marsikaj storiti.

Za obdobje do leta 1975 pa na drugi strani predvidevamo še zelo hitro rast našega gospodarstva, kar bo narekovalo ustrezen razvoj družbenih služb. V naši osnovni šoli bodo zelo hitro naraščale potrebe po novih prostorskih kapacitetah, po novih kadrih in seveda po dodatnih finančnih sredstvih za osnovno šolstvo. Če predvidevamo, da se bo naše osnovno šolstvo v tem času sušno moralo intenzivno razvijati tudi v pogledu kapacitet, bodo morali biti naši napori še toliko večji.

ZA PEDAGOŠKI POKLIC SE PRETEŽNO ODLOČAJO MANJ SPOSOBNI

Vzporedno z neprestanim povečanjem števila osnovnošolskih otrok se seveda pojavlja vprašanje tudi ustrezno usposobljenih učiteljev. Žal ugotavljamo, da neurejeni materialni in drugi pogoji vplivajo na to, da se za pedagoški poklic odločajo predvsem manj sposobni učenci in da mnogi zapuščajo učiteljski poklic ter se zaposlujejo v gospodarskih organizacijah.

Zaradi sedanjega zelo velikega osipa na osnovnih šolah in ob dejstvu, da je z majhnimi izjemami le-tim učencem zaprta pot do pridobivanja kakršnekoli kvalifikacije, moramo težiti za tem, da se jih bo kar največ vključevalo v večerno osnovno šolo pri delavski univerzi, oziroma potrebno bi bilo zgraditi tak sistem izobraževanja, v katerem bi bila možna pridobitev neke kvalifikacije tudi brez končne popolne osemletke (nekaj podobnega, kar imamo na rudarskem šolskem centru za fante, ki se določajo za rudarski poklic). Le tako bomo velikemu številu mladih omogočili uspešnejšo vključitev v proizvodno in družbeno življenje.

SOLO PRIBLIZATI UČENCEM

Zametki srednjeročnega programa naše občine nam vse bolj kažejo in nas opozarjajo, da bo nujno potrebno kar največ učencev, ki bodo uspešno končali obvezno šolanje vključevati v šole prve in druge stopnje, kajti le tako bomo dobili potrebno število šolanih kadrov, ki so nujno potrebni za uresničitev našega programa. Zavedamo pa se, da bo to možno v največji meri le takrat, kadar bomo kar največ tistih poklicnih in srednjih šol, ki jih obstoječa in prihodnja industrija potrebuje oziroma bo potrebovala, ustanovili v naši občini. Na ta način bomo približali šolo učencem in omogočili tudi socialno šibkejšim učencem z razmeroma skromnimi sredstvi nadaljevanje šolanja, ustvarili pa bomo tudi možnosti za večjo povezanost med šolo in proizvodnjo, kjer je osnovni predpogoj za vsestransko usposabljanje bodočih delavcev.

Iz vsega tega je jasno razvidno, da poklicno usmerjanje in s tem v zvezi stipendiranje pridobivata na pomenu in ta dva elementa postajata neločljivi del kadrovske politike. Za načrtnim usmerjanjem si moramo prizadevati, da bodo potrebe po kadrih v občini kar najbolj usklajene s sposobnostjo in nagnjenostjo naših učencev. Čeprav smo ravno na teh dveh področjih v zadnjem obdobju močno napredovali, ugotavljamo, da morajo biti naša prizadevanja v tej smeri bolj intenzivna. Učinkovit sistem kadrovanja lahko dosežemo samo s skupnimi močmi vseh delovnih organizacij in s skupnim dogovarjanjem. Enotna politika kadrovanja je predpogoj za uresničitve zastavljenih nalog in za skladnejši razvoj naše občine v prihodnje.

RAZPISNA KOMISIJA PRI SVETU KNJIŽNICE VELENJE

razpisuje
po 95. členu knjižnice Velenje
delovno mesto

direktorja

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. da ima visoko, višjo ali srednjo izobrazbo,
2. da ima organizacijske sposobnosti, splošno razgledanost in moralno politično neoporečnost.

Prednost imajo kandidati s končno višjo pedagoško šolo, smer knjižničarstva.

Razpis velja 10 dni po objavi.

Prošnje naj kandidati naslovijo na Razpisno komisijo knjižnice Velenje, Titov trg 2.

Vesti iz RLV

ŽELIJO ENAKOMERNO
PRODAJO

Avgusta in septembra spet veliko povpraševanje po velenjskem lignitu.

Nič novega ne bomo povedali, če zapišemo, da si premogovniki že vrsto let prizadevajo, da bi povečali prodajo premoga za široko potrošnjo, to pa spodbujajo s posameznimi popusti, pa je še vedno praksa, da se začne veliko povpraševanje za premogom pravzaprav šele takrat ko pritisne prvi mraz. Tako je tudi letos.

Kljub sklenjenim pogodbam so trgovska podjetja s kurivom, na primer, v prvih osmih mesecih letos prevzela kar 108.000 ton premoga manj, kot so določile pogodbe. Ze v avgustu pa se je začel velik pritisk za povečanje dobav lignita za široko potrošnjo. V velenjskem rudniku lignita so, kolikor so pač spričo položaja lahko, povečali dobave trgovski mreži. Julija, na primer, so odpremili trgovskim podjetjem 58.000 ton lignita, avgusta že 80.000 ton, septembra pa kar 85.250 ton, se pravi precej več (avgusta in septembra), kot so določale pogodbe. Povečane dobave je omogočila tudi višja proizvodnja velenjskega lignita, saj so avgusta proizvedli kar 291.000 ton lignita (operativni načrt je predvideval proizvodnjo le 252.000 ton), septembra pa 297.000 ton.

Prejšnji mesec so odpremili iz Velenja trgovskim podjetjem s kurivom v Sloveniji 64.150 ton lignita, na Hrvaškem pa 21.100 ton lignita, skupaj torej 85.250 ton debelih vrst premoga. Se pravi, da so odpremili trgovskim podjetjem v Sloveniji in na Hrvaškem letos že 615.250 ton lignita.

V velenjskem rudniku lignita si prizadevajo, da bi bila tako proizvodnja kot prodaja lignita skozi vse leto enakomerna. Da bi pospešili prodajo lignita v nekaterih »suhih« mesecih, to sta predvsem marec in april, znižajo cene lignita. Vendar pa prodaja lignita v teh dveh mesecih še ni zavzela tolikšnega obsega, kot bi ga pričakovali, oziroma kot bi ga lahko. Posebej za lignit je primerno, če je vskladiščen, če leži ne-

kaj mesecev, saj je s tem pridobil na kvaliteti, pa tudi kupci imajo korist od tega, saj veljajo nižje cene. Tako pa se, žal, še zmeraj dogaja, da med potrošniki v spomladanskih in poletnih mesecih ni večjega zanimanja za lignit, ko pa pritisne mraz, je povpraševanje tolikšno, da vsem željam ni mogoče ustreči. V Velenju sicer deponirajo tudi debele vrste premoga, vendar si s tem povzročajo dodatne stroške. Vprašanje je, če bo zdaj mogoče zadovoljiti vsem potrebam, tudi v primeru, če bi bilo na voljo zadosti železniških vagonov za prevoz lignita.

Nedvomno je eden od problemov okrog oskrbe potrošnikov s premogom tudi v tem, ker trgovska podjetja s kurivom nimajo skladiščnih prostorov, kamor bi lahko vskladiščevala premog v spomladanskih in poletnih mesecih, pozneje pa bi ga prodajala potrošnikom. Na ta način bi kolikor toliko normalizirali odzvem tudi debelih vrst lignita. Vendar, žal, temu ni tako.

Velenjski rudnik lignita je septembra povečal dobave lignita za široko potrošnjo (odpremili so kar 85.250 ton), in to z namenom, da bi založili kar največ potrošnikov s kurivom. Čeprav bi lahko že prejšnji mesec zvišali cene lignitu, so to storili šele s 1. oktobrom. Nekatera trgovska podjetja so izkoristila veliko povpraševanje po premogu in so že s 1. septembrom zvišala maloprodajne cene tudi za velenjski lignit (rudnik je to storil, kot že omenjeno, šele 1. oktobra, in to za 10 dinarjev pri toni kock in kosov).

Tudi oktobra bodo skušali v kar največji meri ustreči željam trgovskih podjetij. Rudarji bodo povečali proizvodnjo, nadaljevali pa bodo tudi z odpremo lignita iz deponij. Deponiranje razumljivo povečuje stroške proizvodnje, vendar pa teh stroškov zdaj spričo povečanih cen kockam in kosom teh dodatnih stroškov trgovskim podjetjem s kurivom posebej ne bodo zaračunavali.

RAZGLAS

Skupščina občine Velenje razpisuje

JAVNO PRODAJO

najdenih predmetov, ki bo v sredo, dne 21. oktobra 1970 ob 15. uri v kolesarnici Skupščine občine Velenje.

Na javni razprodaji bomo prodajali:

- 11 moških koles
- 14 ženskih koles
- 5 moških in ženskih zapestnih ur
- 1 zlato verižico
- 2 ženski torbici
- razno blago za moške in ženske obleke
- razni drobni predmeti (rokavice, šali, sončna očala, aktovke)

Interesenti si lahko predmete ogledajo pol ure pred dražbo.

KONČANA REKONSTRUKCIJA

Zmogljivosti tovarne za proizvodnjo oblikovancev iz elektrofiltrskega pepela rudnika lignita Velenje v Soštanju podvojene • V teku je že II. faza rekonstrukcije — ureditev naprav za proizvodnjo suhih malt.

Ponedeljek, 5. oktober, bo nedvomno predstavljal pomemben mejnik v razvoju obrata, pravzaprav tovarne za proizvodnjo elektrofiltrskih zidakov velenjskega Rudnika lignita. Član sveta federacije in častni član delovne skupnosti velenjskih rudarjev, Franc Leskošek — Luka, je tega dne izročil namenu novo tovarno za proizvodnjo oblikovancev.

Slovesnosti so se udeležili številni gostje, med katerimi velja posebej omeniti člana republiškega Izvršnega sveta inž. Iva Zupana, predstavnika občinske skupščine in občinskih vodstev družbeno-političnih organizacij, Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane, izvajalce del ter poslovne partnerje.

Priložnostno slovesnost je začel predsednik delavskega sveta samostojne organizacije združenega dela EFE, Mirko Zager. Med drugim je naglasil, da je bila pred 10 leti v Soštanju postavljena prva tovarna za proizvodnjo oblikovancev iz elektrofiltrskega pepela. Ob izgradnji termoelektrarne se je namreč z vso resnostjo postavilo vprašanje — kam s tolikimi količinami pepela, pravzaprav kako koristno porabiti to odpad-

no surovino. Kaj kmalu so strokovnjaki našli način za oplemenitenje te odpadne surovine — elektrofiltrskega pepela. Tovarna, ki je bila postavljena, je imela zmogljivost 20 milijonov enot oblikovancev letno.

Pionir pri porabi oblikovancev EFE je bilo SGP Vegrad Velenje, ki je gradilo s tem novim materialom Velenje. Gradnja je bila hitra in ekonomična. Tako se za ometi 14 nadstropne stolpnice kot zasebnih stanovanjskih hiš skrivajo oblikovanci EFE. Pa ne samo v Velenju, tudi v številnih drugih krajih Slovenije in na Hrvaškem.

Proizvodnja oblikovancev so občutno povečali v zadnjih štirih letih. Medtem ko so 1961. leta izdelali le 4,8 milijonov enot oblikovancev, so jih 1967. leta že 15,5 milijonov enot, letos pa računajo, da bodo izdelali okrog 21 milijonov enot oblikovancev, pa čeprav so stroji zaradi rekonstrukcije povsem mirovali. V tej zvezi je zanimiv podatek o nehnem povečevanju produktivnosti. Medtem, ko so leta 1961 porabili za proizvodnjo 1 milijona enot oblikovancev 7,5 delavcev, so jih lansko leto le še 2,6 delavcev, po končani rekonstrukciji pa komaj 1,5 delavcev.

Kot je povedal Mirko Zager, so začeli z rekonstrukcijo konec aprila. Tako so 25. aprila v dopoldanski izmeni še redno obratovali, popoldan pa so že začeli z demontažo strojne opreme in rušenjem strojnice ter sušilnice. 5. maja pa je bilo gradbišče že pripravljeno tako, da je začelo SGP Vegrad Velenje z deli. Vsa dela so bila opravljena v rekordnem času, zato se je predsednik delavskega sveta SOZD EFE, Mirko Zager, zahvalil vsem izvajalcem del in dobaviteljem opreme.

Prva faza rekonstrukcije tovarne oblikovancev EFE je končana. Zaradi doslej občutno večjih zahtev od zmogljivosti so se proizvodne zmogljivosti tovarne povečale za več kot enkrat,

REKORDNA
PROIZVODNJA

Avgusta in septembra so velenjski rudarji dosegli rekordni izkop. V avgustu so nakopali 291.000 ton lignita, septembra pa 297.000 ton.

VELENJSKI
LIGNIT IZVAŽAJO
V ITALIJO

Rudnik lignita Velenje je prejšnji mesec (septembra) izvozil v sosednjo Italijo 8.340 ton debelih vrst

oziroma na okrog 45 milijonov enot oblikovancev letno. Z večjo proizvodnjo in boljšo kvaliteto pa je zagotovljen tudi boljši kos kruha zaposlenim. Zdjaj pa je v teku II. faza rekonstrukcije, to je ureditev naprav za novo proizvodnjo, to je suhih malt, hidravličnih veziv, ki jih bodo lahko s pridom v prihodnje uporabljali v gradbeništvu. S suhimi maltami bodo lahko v gradbeništvu spet uveljavili nove delovne metode in pocenili gradbena dela.

Po govoru Mirka Zagerja in po čestitkah direktorja Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane, inženirja Viktorja Turnška, je Franc Leskošek — Luka izročil namenu novo tovarno. Gostje in člani delovne skupnosti pa so si zatem ogledali proizvodnjo v preurejeni tovarni za proizvodnjo oblikovancev rudnika lignita Velenje v Soštanju.

lignita. Ker računajo, da bodo oktobra razširili izvoz lignita iz Velenja še na nekatere druge države, predvidevajo za ta mesec rekordni obseg izvoza.

PODRAŽITEV
DEBELIH VRST
VELENJSKEGA
LIGNITA ZA 10 DIN

S 1. oktobrom je tudi rudnik lignita Velenje zvišal cene premoga. Podražile so se le debele vrste lignita (kocke in kosi), in to za 10 dinarjev oziroma 18,4% pri toni.

KOMEMORACIJA
V ŠOŠTANJU

Pri spomeniku talcev v Soštanju je bila žalna komemoracija, na kateri so izvedli priložnostni spored godba »Zarja« in recitacijski zbor iz osnovne šole Biba Röck. Predstavniki delovnih in družbenih organizacij pa so odnesli vence k spominskim obeležjem.

Na komemoraciji je govoril Rudi Bajec, sekretar osnovne organizacije ZKS v Soštanju, ki je med drugim dejal:

»10. oktobra je minilo 29 let, ko je okupator dal na tem mestu ustreliti 10 najboljših sinov, kot maščevanje za napad prvega štajerskega bataljona na mesto Soštanj. Ko obujamo spomine na te dogodke, se z bolečino spominjamo žrtev, ki so morale darovati svoje življenje za boljšo in

lepšo bodočnost, za tisto kar danes uživamo. Tudi oni so hrepeneli po človeka dostojnem in lepšem življenju, pa žal tega niso dočakali...

Na veliki in junaški uspeh prvega štajerskega bataljona so Nemci v svojem besu odgovorili s tem, da so 10. oktobra pripeljali iz mariborskih zaporov v Soštanj Miha Anžela, Franca Bergleza, Maksa Bergleza, Franca Bizjaka, Dušana Finžgarja, Ivana Keše-

Rudi Bajec

ta, Mirka Novaka, Jožeta Petriča, Alojza Romana in Lojzeta Zormana ter jih na tem mestu ustrelili kot talce. Z ustrelitvijo nedolžnih žrtev so Nemci skušali zmanjšati odmev napada na Soštanj in preplašiti zavedne Slovence. Dosegli pa so ravno nasprotno. S svojo zločinsko akcijo so v slovensko ljudstvo vcepili še večji odpor in sovraštvo do okupatorja. Narodnoosvobodilna vojska je pridobivala vedno več simpatizerjev in aktivnih borcev. Iz dneva v dan je rastlo število partizanov in iz dneva v dan so se nizali uspehi in zmage narodnoosvobodilne vojske. Kljub ustreljenim, mučenim, izseljenim in v neenaki borbi s sovražnikom, je končno jugoslovansko ljudstvo uspelo in kronalo svojo borbo z zmago, z osvoboditvijo izpod nemškega okupatorja.

Poleg nešteti zmag pa moramo ugotoviti, da je ta zmaga terjala od nas milijonske žrtve. Ko se danes

spominjamo tudi vas, ki ste morali darovati svoje mlado življenje, se prebivalci Soštanj zavedamo, kaj pomenijo vaša življenja za našo osvoboditev. Kot skromno oddolžitev za vse to pa vam obljubljam, da bomo branili pridobitve narodnoosvobodilne vojne in ne bomo dopustili, da se povrnejo dogodki iz let 1941—1945, je zaključil svoj priložnostni govor na žalni komemoraciji Rudi Bajec.

IZVOZNE NAPOVEDI
RUDARSKEGA
SOLSKEGA CENTRA

Čeprav se je rudarski solski center šele letos vključil med izvoznike, pa že napovedujejo, da bodo prihodnje leto izvozili za okrog 2 milijona dolarjev izdelkov elektrokovinarskih obratov, in sicer v Zvezno republiko Nemčijo, Avstrijo in na Švedsko, verjetno pa tudi v Veliko Britanijo.

Zalne slovesnosti pri spomeniku talcev se je udeležilo precejšnje število Soštanjčanov

SLAVJE V RAVNAH

Ivan Stropnik

(Nadaljevanje s 1. strani)

zbor slovenske skupščine. Med številnimi gosti so bili še predsedniki mozirske, slovenjegraške in žalske občine Jože Deberšek, Ivo Cerče in Jože Rozman, podpredsednik občine Celje Jože Marolt, predsednik in sekretar občinske konference SZDL iz občine Mozirje Hinko Čop, mati narodnega heroja Röcka — Angela Röck, prvoborec Tone Ulrih iz Maribora in drugi.

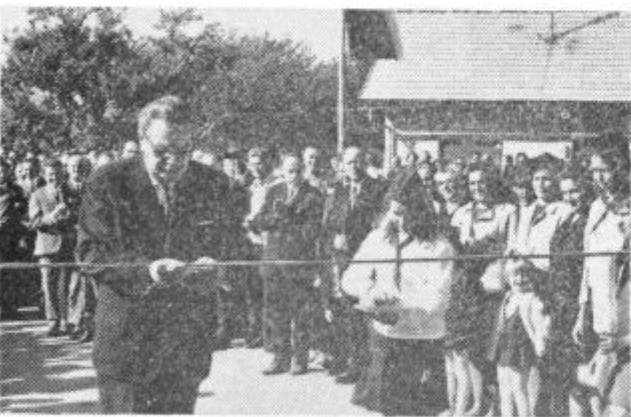
Za uvod so pripadniki predvojaške vzgoje in taborniki uprizorili partizanski napad, nato pa je spregovoril Milan Šterban, pred-

Izvajalci kulturnega sporeda

Osrednje prireditve v Ravnah se je udeležilo blizu dva tisoč občanov

Častnemu predsedniku ZZB NOV Slovenije tovarišu Francu Leskošku — Luku je pripadla čast, da je otvoril novo asfaltirano cesto proti Ravnam

Podpredsednik občinske skupščine Drago Tratnik je izročil letošnje Kajuhove nagrade

sednik občinske konference SZDL (njegov govor v celoti objavljamo). Zatem je podpredsednik Drago Tratnik razdelil letošnje Kajuhove nagrade, ki so jih dobili: godba na pihala »Zarja« iz Soštanja, šaleški oktet iz Soštanja, dalje Ivo Gorogranec direktor velenjskega stanovanjskega podjetja in Franjo Arlič ravnatelj osnovne šole Gustav Šilih.

Zelo uspešno so na slovesnosti v Ravnah izvedli recital (režiral je Anton Rep), ki je ponazarjal našo revolucijo. Recital so izvajali Jelka Čretnik, Majda Fuks in Vito Kolšek, šaleški oktet, godba Zarja pod vodstvom Silva Tamšeta, gimnazijski dekljski zbor in mladinska zbor s šole Bibe Röcka.

Ravenčani so bili izredno prizadeti pri zbiranju denarja za novo cesto, pomagali pa so tudi pri prostovoljnem delu. O tem je na prireditvi v Ravnah spregovoril Ivan Stropnik, predsednik krajevnega odbora SZDL, ki je med drugim povedal: »Izredno ponosni, zadovoljni in hvaležni smo danes Ravenčani nad delovnim uspehom, ki je plod skupnih prizadevanj, nesebične denarne in delovne podpore prebivalcev našega kraja in okolice ter vse občinske skupnosti. Naša vas

je zelo razsežna in je bila z mestom povezana z zelo slabo cesto. V vasi je blizu tisoč prebivalcev, vsak dan pa hodi po cesti preko 250 vaščanov. Ker je bila izredna želja, da bi obnovili slabo cesto, je krajevni odbor SZDL že pred dvema leti predlagal, da začnemo zbirati denar s katerim bi lahko asfaltirali cesto. Prebivalci so pobudo navdušeno sprejeli in se obvezali, da bodo z denarnimi prispevki pokazali svojo pripravljenost.

Z zadovoljstvom lahko povem, da so z denarnim prispevkom sodelovale vse družine, ki so vezane na obnovljeno cesto. Tako smo v ta namen zbrali 100.000 dinarjev, ostalih 700.000 dinarjev pa je bilo zagotovljeno iz krajevnega samoprispevka za katerega so občani glasovali letos marca na referendumu.

6. julija smo začeli z delovno akcijo na pripravljajnih delih. Ta akcija je trajala 17 dni, skupaj pa je bilo opravljenih 4.987 delovnih ur. Od tega so jih opravili 570 mladinci predvojaške vzgoje, delavci Lesne, kleparstva in kmetijske zadruge, mladinci iz Gaberke in uslužbenci občine.

Ravenčani so za izgradnjo ceste prispevali 150.000 dinarjev, cesta pa je bila končana 30. septembra. Pri urejevanju bankin so vaščani opravili blizu 2.000 delovnih ur. Za urejanje bankin je krajevna organizacija SZDL pridobila ostale delovne in druge organizacije iz mesta, da so sodelovali pri prostovoljni akciji in so opravili preko 500 prostovoljnih delovnih ur. Trgovske organizacije iz Soštanja in Velenja, podjetje Vino Smartno ob Paki in gostinsko podjetje Kajuh iz Soštanja, ter seveda prebivalci iz Raven, pa so s posebnim deležem v materialnih dobrinah okrepili voljo in moč prostovoljnih delavcev. Pri dosegu te pomoči se je osebno izredno prizadeval predsednik krajevnega odbora SZDL, Soštanj, Martin Primožič.

Nič manj zavzeto kot pri gradnji ceste, so se vaščani vključili tudi v izgradnjo nove šole. Do gradnje nove šole je prišlo zato, ker bi adaptacija stare šole stala blizu 400.000 dinarjev, nova pa le za 150.000 din več. Vaščani in šolniki so predlagali, da staro šolo prodamo in jo uporabljamo v druge namene. Občinska skupščina se je strinjala z našim predlogom in odločila, da v Ravnah zgradimo novo šolo, staro šolsko poslopje pa je odkupilo stanovanjsko podjetje iz Velenja...

Akcija Mesto—vasi je uspela. Vaščane je v delovni akciji zblížala z mestom in jih združila kot še nikoli do zdaj. Danes smo enotni, vsi se veselimo in s ponosom gledamo na perspektivo. Današnji dan je za Ravne najlepši in najslavnejši. Rezultati preko 10.000 prostovoljnih delovnih ur in denarni prispevek 150.000 dinarjev pa so dokaz naše volje in pripravljenosti. Cesta je

zgrajena, šola stoji — gradili smo vsi, zato naj bo nam vsem v ponos.

Pomembna pridobitev za Ravne je tudi osnovna šola z dvema učilnicama, stanovanjem in pomožnimi prostori. To šolo je odklenil Franc Leskošek — Luka in jo tudi v spremstvu z drugimi gosti z zanimanjem ogledal. Solo so poimenovali po XIV. diviziji. V re-

kordnem času je šolsko poslopje zgradil mojster Janjko Meh iz Velenja.

Lepo sončno vreme in čudovita vasica Ravne pa sta številne udeležence letošnjega množičnega zborovanja ob občinskem prazniku zadržala še nekaj ur po slovesnosti. Posebno praznično razpoloženi pa so bili tudi gostoljubni domačini.

V Vegradu nov delavski svet

V splošnem gradbenem podjetju Vegrad Velenje so pred nedavnim izvolili članove novega delavskega sveta. Že pred tem so na predvolilnih sestankih zaposleni predlagali kandidate za novi delavski svet. Predlaganih je bilo skoraj dvakrat več kandidatov kot so jih kasneje izvolili.

Volilna komisija je ugotovila, da se je od 1.190 vpisanih volilcev volitev udeležilo 925 ali 77,72 odstotkov volilnih upravičencev. V posameznih volilnih enotah je bil odstotek volilne udeležbe naslednji: sektor Velenje 70,51, sektor Beograd 82,77, sektor Karlovac 81,25, sektor Erbenheim ZRN 81,12, osrednji obrati 81,14,

uprava s skladiščem 87,14 in delavske naselje z menzo 100 odstotkov.

V delavski svet so bili izvoljeni: Hasan Abdić, Alojz Atelšek, Ivica Dolenčič, Franc Golob, Stefan Gorza, Franc Guček, Ismet Hašić, Ivan Harmincar, Jože Hliš, Seval Jašarević, Milorad Jovanović, Ivo Klobučar, Herman Kuhar, Majda Majcen, ing. Emil Mareš, Josip Miletic, Vinko Očepek, Ragib Sojkić, Jovo Stojić, Leopold Skotnik, Alojz Zakrajšek, Franc Zupanc, Ivan Zver, Ilija Žepić in Vinko Zganec.

Na prvi seji je bil izvoljen za predsednika Herman Kuhar, za podpredsednika pa Ivo Klobučar.

Pred volilnimi konferencami organizacij SZDL

V organizacijah Socialistične zveze v Šaleški dolini je spet živahno. Stikle so priprave na volilne konference krajevnih organizacij SZDL, ki bodo jeseni, in pa na volilno konferenco občinske organizacije SZDL Velenje, ki pa bo predvidoma marca prihodnje leto in na kateri bodo izvolili tudi delegate za Republiško konferenco SZDL Slovenije.

V Šaleški dolini so se odločili za sklic volilnih konferenc SZDL v tem razdobju zato, da uskladijo čas volitev odbornikov in poslancev ter vodstev SZDL. V prihodnje naj bi bile take volitev vsaki dve leti, in

sicer bi enkrat volili odbornike in poslance, drugi pa vodstva organizacij SZDL.

Kot vse kaže na bližnjih volilnih konferencah krajevnih organizacij SZDL, seveda z nekaj izjemami, kadrovske spremembe v glavnem ne bodo potrebne. Po vsej verjetnosti pa bodo večje spremembe v sestavi občinske konference SZDL Velenje. V prihodnje naj članov občinske konference ne bi volili samo v krajevnih organizacijah SZDL, pač pa tudi v delovnih in drugih družbeno političnih in društvenih organizacijah.